

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1721201063
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1721201063.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj, v spore žalobkyne: K. M., E.. XX.XX.XXXX, I. Za G. XXXX/XX, XXX XX Z., proti žalovanému: 365.bank, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, zastúpenému: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., IČO: 47 232 471, Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, v konaní o ochranu spotrebiteľa, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 24. januára 2022, č.k. 43Csp/19/2021-117, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalovaný má proti žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že dohoda o splátkach uzatvorená medzi stranami sporu je neplatná, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyňi je bezúročný a bez poplatkov, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru je neplatná a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na zistený skutkový stav súd aplikoval § 3 ods. 1, § 39, § 43a ods.1, § 43c ods.1, § 44 ods.2, § 52, § 53, § 451, § 456, § 107, § 488 Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Po podrobnom prieskume obsahu úverovej zmluvy a dohody o zrážkach zo mzdy považoval za preukázané, že úverová zmluva bola bez akýchkoľvek pochybností platne uzavretá v písomnej forme. Skúmal tak, či predmetná platne uzavretá úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti, predpísané Zákonom o spotrebiteľských úveroch (§ 9 ods. 2), v znení platnom a účinnom v čase jej uzavretia, pričom nedospel k zisteniu, že by v predmetnej úverovej zmluve absentovala niektorá z náležitostí zmluvy podľa vyššie cit. ust. § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto ju nemohol postihnúť sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti v zmysle príslušných ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 11). V nadväznosti na § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že dohoda nespĺňa zákonné parametre a z tohto dôvodu považoval dohodu za platný právny úkon v súlade so spotrebiteľským právom. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že bola nútená uzatvoriť popri zmluve o úvere aj dohodu, resp. podpísanie dohody podmieňovalo poskytnutie úveru. Zo zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť žalobkyne uzatvoriť dohodu. Takáto povinnosť nevyplýva ani zo žiadosti o úver. Nakoľko dohoda je sama osebe samostatným úkonom, žalobkyňa mala možnosť predmetnú dohodu kedykoľvek odmietnuť. Žalobkyňa v jej žalobe nijako nepreukázala, že by žalovaný poskytnutie úveru podmienil podpísaním dohody. Uzavrel, že dohoda je dohodnutá platne a primerane. Uviedol, že žalobkyňa tvrdila, že dohoda umožňuje veriteľovi svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie jeho majetku. Mal za to, že dohoda obmedzuje veriteľa na vymoženie aktuálneho dlhu z uzatvorenej zmluvy o úvere. Z uvedeného vyplýva, že zrážkami zo mzdy dôjde k splateniu rovnakej výšky dlhu, ako by dlžník splácal bez výkonu zrážok. Neexistuje svojvoľa, pokiaľ medzi stranami zmluvy boli riadne

dohodnuté všetky náležitosti a tieto žalobkyňa pri uzatvorení zmluvy o úvere poznala. Dodal, že zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie spotrebiteľa. Zrážky zo mzdy sa v zmysle dohody majú vykonávať len vo výške, ktorá zodpovedá výške dohodnutej mesačnej splátky (podľa článku 2 bod 2.3 Dohody vo výške 316,04 eur, ktorá výška je totožná s výškou mesačnej splátky dohodnutou v článku 2 bod 2.2 zmluvy o úvere vo výške 316,04 eur). Pokiaľ pri riadnom splácaní dlhu žalobkyňa pravidelne mesačne plní dohodnutú splátku z poskytnutého úveru, jej ekonomickej situácia sa nezhorší, ak v prípade, že prestane plniť riadne, jej bude tá istá suma zrážaná priamo z jej mzdy na základe dohody. Takáto dohoda nie je neprimeranou, pretože len zabezpečuje plnenie zo zmluvy o úvere za podmienok, s ktorými žalobkyňa súhlasila pri podpise zmluvy, t.j. vo výške splátok, s ktorými pred podpisom zmluvy o úvere súhlasila tak, aby nijako nesťažili jej ekonomickej postavenie. Znamená to, že ak by žalobkyňa ako dlžník riadne splácala úver, jej mesačná splátka by zodpovedala výške mesačnej zrážky zo mzdy, ktorú žalovaná ako veriteľ použila z dôvodu, že žalobkyňa ako dlžník riadne úver nesplácala. Konštatoval, že nezistil žiadne skutočnosti že dohoda neobsahuje zistiteľnú výšku zabezpečenej pohľadávky, a preto je neurčitým dojednaním. V údajnej nezistiteľnej výške zabezpečenej pohľadávky videla žalobkyňa jeden z dôvodov neplatnosti Dohody, pričom sa opiera o znenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Takýto záver žalobkyne považoval žalovaný za úplne nesprávny, nakoľko v namietanej dohode je výška pohľadávky uvedená najurčitejším spôsobom ako ju bolo možné definovať v čase uzavretia tohto právneho úkonu. Ak sa akákoľvek dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvára súčasne s úverovou zmluvou ako zabezpečovací prostriedok vrátenia poskytnutého úveru, veriteľ objektívne nie je schopný predvídať správanie dlžníka čo do jeho platobnej disciplíny, a preto nie je možné v tom čase konkrétnymi číselnými údajmi vyjadriť výšku zabezpečovanej pohľadávky. Argumentoval, že žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ podpísala sama, dobrovoľne a platne dohodu. Táto predstavuje dokument obsiahnutý na nie viac ako jednej strane formátu A4. Nejde teda o obsahovo rozsiahly dokument, ktorý by bol náročný na preštudovanie a pochopenie priemernému spotrebiteľovi. Mal preukázať, že úverová zmluva bola platne uzavretá v písomnej forme a obsahuje všetky zákonné náležitosti a tak ďalej skúmal, či zmluva nie je neplatná v zmysle ust. § 39 OZ, resp. či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle ust. § 53 OZ. Po dôkladnom preskúmaní predloženej úverovej zmluvy a všetkých jej súčastí mal za to, že tá svojím obsahom a účelom neodporuje zákonu, neobchádza ho, nie je v rozpore s dobrými mravmi a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto nemôže byť v tomto ohľade neplatná. Úver poskytnutý žalovaným možno považovať za štandardný bankový produkt. Dohodnutá odplata požadovaná žalovaným za poskytnutie úveru nie je v rozpore s dobrými mravmi a zodpovedá trhovým podmienkam, platným v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Žalobkyňa v žalobe vytýkala žalovanému, že s odbornou starostlivosťou neskúmal bonitu žalobkyne - schopnosť splácať úver. Vytýkala mu hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čo má podľa žalobkyne za následok postupom podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti poukázal na obsah žiadosti o spotrebiteľský úver podpísanej žalobkyňou a sprostredkovateľom žalovaného dňa 05.09.2019, v ktorej žalovaný skúmal bonitu žalobkyne v súlade so zákonnými požiadavkami. V predmetnej žiadosti skúmal žalovaný u žalobkyne nasledovné údaje: rodinný stav, počet vyživovaných detí, druh bývania, dosiahnuté vzdelanie, stav zamestnania, názov a adresu zamestnávateľa, stav zamestnania, príjmy a výdavky. Dal do pozornosti časť 4. bod 4.8 Žiadosti, v ktorej žalobkyňa dobrovoľne súhlasila s tým, aby Sociálna poisťovňa Bratislava poskytla žalovanému tam uvedené údaje, ktorých získaním žalovaný plnil jej povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať bonitu žalobkyne. O trovách konania rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, keď plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, aby jej žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miery, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Mala za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je založené len na nesprávnej aplikácii ustanovenia § 5a zákona číslo 250/2007 Z.z., ale práve na záveroch, že dohoda o zrážkach zo mzdy vynútená v súvislosti so zmluvou o úvere, na základe ktorej môže žalovaný ako veriteľ vyžadovať od platiteľa mzdy dlžníka zrážky nekontrolovateľnej a neobmedzenej výške, nemôže obstáť. Uviedla, že pri podpise zmluvy nebola informovaná o možnosti odmietnuť podpísať aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Keď jej bol úver schválený, pracovník žalovaného jej predložil doklady, ktoré musí podpísať, následne jej bol úver vyplatený. Mala za to, že ak chce

úver získať, musí žalovanému podpísať všetky predložené dokumenty. Ak by mala možnosť odmietnuť uzavrieť so žalovaným dohodu o zrážkach zo mzdy a bol by ju žalovaný informoval o dôsledkoch takto uzatvorenej dohody, určite by ju s ním neuzatvorila. Nemala skutočnú vôľu uzavrieť spolu so zmluvou o úvere aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Mala za to, že v prípade, ak by nepodpísala všetky dokumenty predložené žalovaným, by jej žalovaný úver neposkytol. Žalovaný svoje tvrdenie o tom, že mala možnosť získať úver bez uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, ničím nepreukázal a z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by bola akýmkoľvek spôsobom osobitne oboznámená zo strany žalovaného o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu ani o jeho následkoch. Pri uzatváraní dohody o zrážkach zo mzdy nebola schopná rozpoznať následky podpisu takejto dohody. Povinnosťou dodávateľa je podľa nej pri formulárovej agende dosiahnuť stav, že formuláre budú bez ohrozujúcich klauzúl. Podpísala formulárovú dohodu, teda ide o formulár, nie individuálne podmienky. Z uvedeného sa dá usudzovať nedostatok vôle konajúceho spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu so žalovaným ako bolo primárne vo sfére jej záujmu. Opakovala, že nemala skutočnú vôľu uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, táto jej bola predložená zo strany žalovaného spolu so zmluvou o úvere a ostatnými dokladmi na podpis. Nemala možnosť riadne oboznámiť sa s podrobným znením všetkých predložených dokladov, nakoľko tieto doklady jej boli predložené na podpis v časovej tiesni. Predložená dohoda o zrážkach zo mzdy má charakter formulárovej zmluvy, ktorá bola spotrebiteľovi predložená na podpis bez toho, aby sa spotrebiteľ mohol reálne oboznámiť s jej obsahom a ovplyvniť ich obsah, ktorý bol tu predformulovaný žalovaným. Dohodu o zrážkach zo mzdy možno použiť len vtedy, ak sú kumulatívne splnené 3 podmienky, a to dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť uzatvorená vo forme osobitných listín, spotrebiteľ musí byť poučený o dôsledkoch jej uzavretia a musí mať možnosť takúto dohodu odmietnuť. Mala za to, že podmienky pri uzatvorení dohody o zrážkach zo mzdy neboli splnené. Spotrebiteľ totiž musí byť zo strany dodávateľa poučený o tom, čo presne pre neho uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy znamená, resp. aké povinnosti mu z nej vyplývajú a súčasne musí byť daná možnosť odmietnuť takúto dohodu, pričom to nesmie mať vplyv na samotný hlavný záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy. Znenie napadnutej dohody vzbudzuje dojem, že bola osobitne dojednaná. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď preniesol na ťarchu spotrebiteľa preukázať podmienenie súhlasu s dohodou s cieľom získania spotrebiteľského úveru. Má za to, že žalovaný nepreukázal, že ju poučil aké povinnosti z dohody vyplývajú a súčasne, že jej bola žalovaným daná možnosť odmietnuť takúto dohodu. Tak ako zo zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť uzatvoriť dohodu, tak ani z dohody nevyplýva možnosť odmietnuť uzavrieť spornú dohodu tým, že ju žalobca nepodpíše. Dohoda neobsahuje ani poučenie o dôsledkoch jej uzavretia. Dohoda jej nebola riadne samostatne predložená, nebola oboznámená s jej obsahom, a ani s podmienkami a dôsledkami jej podpisu a ani jej nebola výslovne daná možnosť dohodu nepodpísať. Nemožno ani konštatovať, že dohoda je individuálne dojednaná, pokiaľ dodávateľ navodí situáciu, že spotrebiteľ nemá dostatočný čas a priestor, aby sa s jej podmienkami riadne a včas oboznámil, a naopak predloží všetky listiny, potrebné na uzavretie dohody naraz, a hoci spotrebiteľa podpisu nenúti, či na podpis ho nenavádza, snaží sa ho dostať do časovej tiesne a súčasne vyvoláva dojem, že všetko je poriadku, ničím sa netreba podrobne zaoberať, stačí len písomnosti podpísať a dostane peniaze. Žalovaný sa snažil skryť dohodu medzi ostatný obsah zmluvného vzťahu tak, aby ju podpísala bez toho, aby sa s jej obsahom podobnejšie zaoberala, resp. o ňom nevedela. Mala za to, že pri uzavretí spornej dohody neboli splnené všetky podmienky, ktoré pre platnosť dohody, slúžiacej na zabezpečenie pohľadávky veriteľa zo spotrebiteľského úveru, vyžaduje § 5 ods. 1 písm. a) zákona číslo 250/2007 Z.z., a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom a navyše odporuje dobrým mravom, keď nie je zistiteľná výška zabezpečenej pohľadávky, ktorá je neurčitým dojednaním. Výška zabezpečenej pohľadávky je neurčitá už len z dôvodu, že umožňuje banke nárok na zaplatenie nešpecifikovaných poplatkov a nákladov banky spojených s uplatnením nešpecifikovaných nárokov. Takéto vymedzenie pohľadávky je neurčité a neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečená pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto zabezpečovacieho prostriedku. Argumentovala, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. d) zákona číslo 129/2010 Z.z., ktoré vyžaduje presnú špecifikáciu, či je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú alebo určitú. Argumentovala, že v žiadosti o spotrebiteľský úver absentuje údaj o výške čistého mesačného príjmu a jej výdavkov; údaje o výške príjmu zo Sociálnej poisťovne žalovaný v konaní taktiež nepredložil. Z uvedeného ale nie je zrejmé, akým spôsobom a s akým výsledkom žalovaný skúmal jej bonitu a podľa jej názoru sa javí, že konanie žalovaného je možné považovať za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1. Vytýkala súdu prvej inštancie, že sa nezaoberal neprijateľnosťou jednotlivých zmluvných podmienok v zmluve o úvere, ktoré

boli predmetom žaloby. Namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku a tým porušenie svojho práva na spravodlivý proces.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že súd prvej inštancie v konaní vykonal dostatočne rozsiahle dokazovanie, vykonané dôkazy vyhodnotil jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach a na takto zistený skutkový stav veci správne aplikoval ustanovenia právneho predpisu. Zistený skutkový stav vytvoril dostatočný základ pre rozhodnutie vo veci samej. Súd prvej inštancie jeho rozhodnutie aj náležite odôvodnil, a preto považoval rozsudok za vecne správny. Popieral vynucovanie uzavretia akéhokoľvek právneho úkonu (v tomto prípade dohody o zrážkach zo mzdy) v súvislosti s uzatváraním úverových zmlúv, poskytuje verejnosti v rámci ponuky úverových produktov z verejne dostupných zdrojov (pobočky žalovanej + webové sídlo) dostatok informácií o úverových produktoch a podmienkach ich poskytovania tak, aby si mohol spotrebiteľ bez časovej tiesne a v dostatočnom predstihu, ak má o to záujem, vyhodnotiť podmienky poskytnutia úveru pred podaním žiadosti o jeho poskytnutie a o prípadnom uzavretí zmluvy o úvere sa slobodne rozhodnúť. Poukázal na to, že žalobkyňa v samotnej dohode o zrážkach zo mzdy deklarovala, že sa s jej obsahom zoznámila, v plnom rozsahu porozumela jej obsahu, ktorý je pre ňu dostatočne zrozumiteľný a určitý, že vyjadruje slobodnú a vážnu vôľu prostú akýchkoľvek omylov, a že dohoda nebola uzavretá v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, že porozumela všetkým dôsledkom vyplývajúcim z jej uzavretia. V konaní bolo na strane žalobkyne dôkazné bremeno o tom, že nekonala slobodne a vážne, týmto smerom však nepredložila, a ani neoznačila súdu žiadne dôkazy. S prihliadnutím k dosiahnutému vzdelaniu a veku žalobkyne sa jej tvrdenie o neznalosti následkov dohody o zrážkach zo mzdy javí ako účelové. Už z gramatického výkladu označenia tohto zabezpečovacieho inštitútu je zrejmé aká je jeho funkcia a s prihliadnutím k tomu, že sa jedná o celkom bežný postup pri zabezpečení záväzku dlžníka, aj tvrdenie žalobkyne o neznalosti následkov dohody o zrážkach zo mzdy, sa žalovanej javí ako účelové. Napadnutá dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje dokument obsiahnutý na jednej strane formátu A4 a priemerne rýchlo čítajúcemu čitateľovi sa zoznámenie s jej obsahom trvá niekoľko málo minút. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá ako samostatný právny úkon oddelene od zmluvy o úvere, ani zo zmluvy o úvere a rovnako z dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva pre spotrebiteľa povinnosť túto uzavrieť a jej podpisom žalobkyňa deklarovala, že bola poučená o jej následkoch. Uviedol, že žalobkyňa v priebehu konania vôbec neuvádzala a nekonkretizovala tvrdené porušenie dobrých mravov v procese uzatvárania zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy, takéto tvrdenie sa účelovo objavuje až v jej odvolaní. Z časti 2 bod 2.1 dohody o zrážkach zo mzdy je možné určiť výšku zabezpečenej pohľadávky. Ak by aj odvolací súd dospel k záveru, že uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatným právnym úkonom, nič to nemení na fakte, že žalobkyňa má povinnosť splatiť formou mesačných splátok (splátky v rovnakej výške ako je uvedené v dohode o zrážkach zo mzdy) prinajmenšom istinu poskytnutého úveru vo výške 24.100,- eur, pričom ako vyplynulo z vykonaného dokazovania (aktuálny stav úveru ku dňu 29.06.2021 predložený v konaní) žalobkyňa ku dňu 29.06.2021 splatila na úver len sumu 5.679,42 eur (od právoplatnosti neodkladného opatrenia vydaného v tomto konaní žiadne splátky nevykonáva), teda len čo do istiny úveru zostáva ku dňu spísania tohto vyjadrenia nesplatený zostatok vo výške 18.420,58 eur, ktorý nárok je nesporný a z pohľadu jeho splatenia je v zásade bez právneho významu či by splátky v rovnakej výške zrážal zo mzdy žalobkyne jej zamestnávateľ alebo bude tieto realizovať sama, nakoľko výkon zrážok zo mzdy realizovaný zamestnávateľom žalobkyne na základe dohody o zrážkach zo mzdy má význam až vtedy, ak sa vykonávajú úhrady nad rámec istiny úveru, a to len za predpokladu úspechu žalobkyne čo do určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ďalej konštatoval, že v zmluve o úvere je v časti 2 bod 2.2 uvedené ako splatnosť prvej mesačnej splátky dátum 15.10.2019 a termín konečnej splatnosti úveru dátum 15.09.2027, z týchto dvoch údajov je možné celkom jednoznačne vyvodiť dobu, na ktorú bola zmluva o úvere uzavretá, teda že sa jedná o dobu určitú. Zmluva o úvere bola uzatvorená na dobu určitú, pričom táto doba je presne ohraničená konkrétnymi dátumami vo formáte deň, mesiac a rok. Takýmto spôsobom bol nepochybne naplnený obsah ustanovenia § 9 ods. 2 písm. d) zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Prostredníctvom žiadosti o poskytnutie úveru získal od žalobkyne údaje potrebné pre poskytnutie úveru (rodinný stav, počet vyživovaných detí, druh bývania, dosiahnuté vzdelanie, stav zamestnania, názov a adresu zamestnávateľa, príjmy a výdavky) navyiac v časti 4 v bodoch 4.10, 4.11 a 4.12 získal od žalobkyne vyhlásenia osvedčujúce neexistenciu prekážok na jej strane pre poskytnutie úveru keď žalobkyňa vyhlásila, že voči nej nie je vydané rozhodnutie (v súdnom, rozhodcovskom, správnom alebo inom konaní), že voči nej nebolo začaté exekučné konanie, že nemá žiadne záväzky po lehote splatnosti voči štátu, daňovému úradu, Sociálnej poisťovni, ktoré skutočnosti by mohli mať vplyv na jej schopnosť riadne a včas plniť záväzky vyplývajúce zo zmluvy o úvere. Skúmal bonitu žalobkyne dopytom na Sociálnu poisťovňu a tiež schopnosť poskytnutý úver splácať skúmal z informácií o úverových záväzkoch žalobkyne v spoločnom registri bankových informácií (SRBI) a tiež

z údajov evidovaných v EOS - KSI, získané informácie vyhodnotil a až na ich základe bol žalobkyni poskytnutý úver. Mal za to, že uzavretá zmluva o úvere neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, bola uzavretá v súlade s právnou úpravou platnou v čase jej uzavretia, a ak by aj niektorú z podmienok zmluvy o úvere vyhodnotil odvolací súd ako neprijateľnú, môže to spôsobiť nanajvýš neplatnosť tejto podmienky nie však neplatnosť zmluvy o úvere ako celku ako to navrhuje žalobkyňa. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci sa súd prvej inštancie zaoberal jednotlivými nárokmi žalobkyne z hľadiska všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobkyňa preukazovala opodstatnenosť svojej žaloby a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaný bránil proti uplatňovanému nároku. Na ich posúdenie si zadovážil potrebné dôkazy, ktoré vykonal zákonom predpísaným spôsobom a správne ich aj vyhodnotil. Jeho skutkové závery sú dostatočne podložené výsledkami vykonaného dokazovania. Vec posúdil správne aj po právnej stránke, keď jeho právne závery vychádzajú zo správnej aplikácie ako i výkladu právnych predpisov a zohľadňujú aj závery vyplývajúce z doterajšej súdno-aplikačnej praxe.

6. Odvolací súd sa s právnym záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade nedošlo k porušeniu práv žalobkyne na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ani k porušeniu Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to aj s právnymi dôsledkami, ktoré z neho vyvodil, plne stotožňuje. Žalobkyňa v podanom odvolaní neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho hodnotenia, a ani takými, ktoré by nebol súd prvej inštancie uvážil, z konania pred súdom prvej inštancie iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne posúdenie danej veci.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie je zákonom zodpovedajúcim spôsobom a presvedčivo odôvodnený. Z odôvodnenia možno zistiť na akých skutkových a právnych záveroch je rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, teda je z neho zrejme k akým právnym záverom dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby si osvojuje v celom rozsahu a v podrobnostiach odkazuje na dôvody obsiahnuté v písomnom vyhotovení rozhodnutia. S poukazom na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p.

8. V preskúmvanej veci správne súd prvej inštancie vzal na zreteľ, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, nesplynula s ostatnými podmienkami zmluvy o úvere, spotrebiteľ (žalobkyňa) tak mohla uvedenú zmluvu odmietnuť, nemusela ju prijať ako súčasť zmluvy o úvere. Dojednanie zmluvných strán o dohode o zrážkach zo mzdy nie je z pohľadu ust. § 53 Občianskeho zákonníka neprijateľnou zmluvnou podmienkou v riešenom spotrebiteľskom právnom vzťahu. Aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu je podstatné, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá osobitne vo vzťahu k spotrebiteľovi, je individualizovaná pokiaľ ide o spotrebiteľa, ako aj z hľadiska zabezpečovaného záväzku a zo zmluvy o úvere nevyplýva skutočnosť, že podmienkou jej uzavretia je uzavrieť aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Z dohody o zrážkach zo mzdy bolo žalobkyni zrejme, že ide o zabezpečenie záväzku veriteľa v tom zmysle, že keď si ako dlžníčka nebude svoje povinnosti plniť riadne a včas, tak veriteľ môže pristúpiť k zrážkam z jej mzdy. Neopodstatnene tak žalobkyňa namietala, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola vynútená v súvislosti s uzavretím zmluvy o úvere. Tvrdenia žalobkyne, že musela podpísať všetky žalovaným predložené dokumenty, sú založené len na jej domnienkach. Žalobkyňa svojím podpisom na dohode potvrdila, že dôsledkom vyplývajúcim z uzavretia dohody porozumela. Tvrdenie žalobkyne, že nemala skutočnú vôľu uzavrieť spolu so zmluvou o úvere aj dohodu o zrážkach zo mzdy, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. V obsahu spisu nemá podklad ani tvrdenie žalobkyne, že bez podpísania dohody by jej žalovaný úver nebol poskytol. Výsledky vykonaného dokazovania neposkytujú podklad ani pre záver, že by žalobkyňa podpisovala dohodu v časovej tiesni. Žalobkyňa mala možnosť odmietnuť podpísať danú dohodu o zrážkach zo mzdy a nemožno opomenúť určitú mieru obozretnosti spotrebiteľa, ktorý sa mohol oboznámiť s obsahom dohody a následne sa slobodne rozhodnúť, či ju podpíše alebo nie. Nenáležitá je preto aj odvolacia námietka žalobkyne, že nebola schopná rozpoznať následky podpisu dohody.

9. Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. sa zakazujú v spotrebiteľských zmluvách ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak boli tieto podmienky individuálne vyjednané. Súdna prax poukázala na to, že aj keď určité ustanovenie nie je individuálne vyjednané, neznamená to automaticky, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ustanovenie § 53 ods. 1 Obč. zák. totiž nevymedzuje neprijateľnú podmienku ako individuálne nedojednané ustanovenie, ale ako ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. Toto kvalifikované kritérium vychádza z toho, že v podstate každej (aj synalagmatickej) zmluve je imanentný určitý nerovnovážny prvok, keďže takmer žiadna zmluva sa neuzatvára v stave absolútnej (objektívnej) vyváženosti. Každá zo strán pri vstupe do zmluvy očakáva určité výhody a za to je ochotná akceptovať určité riziká či nevýhody, resp. ústupky v prospech druhej strany. Podstatná je tu jej vlastná úvaha o tom, ktoré ústupky sú pre ňu akceptovateľné z hľadiska výhod, ktoré zmluvou získa a nemôže byť úlohou ani ambíciou súdu nastoľovať absolútnu (objektívnu) vyváženosť zmlúv podľa predstáv daného sudcu. Zásah súdu musí prísť až vtedy, keď je nerovnováha "značná". Veriteľ, ktorý poskytuje dlžníkovi peňažné prostriedky, má oprávnený a odôvodnený záujem na tom, aby svoj nárok zabezpečil. Veriteľ nesleduje sociálnu pomoc dlžníkovi, ale sleduje vlastný zisk tým, že dlžníkovi dočasne poskytne prostriedky, očakáva ich vrátenie a primerané zhodnotenie (kde hranicou je samozrejme zákon a dobré mravy). Naopak, dlžník úverom získava výhodu disponibilných prostriedkov, ktoré môže spotrebovať ihneď namiesto postupného sporenia a spotreby v budúcnosti. Takto získaná výhoda kompenzuje záväzok dlžníka vrátiť sumu vyššiu než požičanú a tiež strieť zabezpečenie veriteľa pre prípad, že dlžník nebude schopný svoj záväzok splniť. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje navyše v podstate jediný prostriedok zabezpečenia záväzku veriteľa - Z. I., W..S.. "Značnú" nerovnováhu pre dlžníka nespôsobuje sám osebe ani fakt, že veriteľ môže dohodu o zrážkach zo mzdy uplatniť v podstate priamo, bez súdneho rozhodnutia.

10. Rovnako nemá zákonnú oporu tvrdenie žalobkyne o neurčitosti dohody o zrážkach zo mzdy pre neuvedenie výšky pohľadávky. Taká požiadavka totiž z § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyplýva. Neurčitosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., na ktorý sa žalobkyňa odvoláva, znamená, že z právneho úkonu nemožno ani výkladom zistiť rozsah práv a povinností strán. Pri dohode o zrážkach zo mzdy však už podľa § 551 ods. 1 Obč. zák. postačuje, ak je v nej označená pohľadávka veriteľa, ktorá sa zabezpečuje. Zabezpečovaná pohľadávka je identifikovaná v dohode uvedením právneho dôvodu jej vzniku (pohľadávka banky vzniknutá zo zmluvy o úvere). Takéto vymedzenie pohľadávky je úplne jasné a zrozumiteľné a umožňuje v každom prípade rozhodnúť, či určitá pohľadávka je alebo nie je touto dohodou zabezpečená.

11. Uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym inštitútom zabezpečenia pohľadávok, ktorý vyplýva z ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka a samotná existencia takejto dohody, bez preukázania ďalších pre vec významných skutočností, nemôže spôsobiť neplatnosť, resp. nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou a nemôže spôsobovať nerovnováhu pre dlžníka ako spotrebiteľa v jeho právach a povinnostiach. Pokiaľ zákon výslovne predpokladá, že uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy môže byť uzatvorená i v spotrebiteľských vzťahoch, nemôže byť ako taká sama osebe bez ďalšieho v rozpore so zákonom.

12. Uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy je súladné so zákonom, nemôže tak byť bez ďalšieho považované za konanie, resp. dohodu uzavretú v rozpore s dobrými mravmi a nedochádza ani k zhoršeniu postavenia žalobkyne. Pokiaľ by žalobkyňa svoje povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvného vzťahu so žalovaným plnila, takáto dohoda by zostala obsolentná. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa nemôže byť bezbrehá, nemôže prekračovať limity stanovené zákonom pre všetky zmluvné strany.

13. Možnosť uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy predstavuje zákonom dovolený spôsob zabezpečenia pohľadávky veriteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje samostatnú zmluvu, v ktorej je vôľa zmluvných strán jednoznačne a zrozumiteľne vyjadrená, obsahovala aj poučenia o jej následkoch, súd prvej inštancie preto správne ustálil, že uvedenú dohodu o zrážkach zo mzdy nie je možné považovať za neplatnú, či za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Neobstojí tiež argumentácia žalobkyne, že absentuje dojednanie o konkrétnej výške pohľadávky, druhu zabezpečenej pohľadávky a jej konečná výška. Z čl. 2.1 dohody o zrážkach zo mzdy uvedené vyplýva, keďže sa ňou zabezpečuje pohľadávka banky zo zmluvy o úvere na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 24.100 eura, zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s uplatnením týchto nárokov. Takéto vymedzenie pohľadávky je úplne jasné a zrozumiteľné a umožňuje v každom prípade rozpoznať, či určitá pohľadávka je alebo nie je touto dohodou zabezpečená. Rovnako je uvedená v čl. 2.3 výška mesačnej úhrady 316,04 eura zodpovedajúca mesačnej splátke zo zmluvy o úvere. Na základe uzavretej zmluvy o úvere žalobkyňa riadne čerpala poskytnuté finančné prostriedky a zaviazala sa tieto vrátiť práve v režime

mesačných splátok v stanovenej výške. Na jej strane teda vznikla povinnosť uhrádzať tieto mesačné platby, pričom v prípade ich neplatenia porušila svoju zmluvnú povinnosť, ktorá bola zabezpečená práve dohodou o zrážkach zo mzdy. Napriek ochrane poskytovanej spotrebiteľom právnym poriadkom Slovenskej republiky, nemožno túto ochranu vykladať absolútne. Hoci spotrebiteľ je nepochybne slabšou stranou vo vznikajúcom záväzkovo-právnom vzťahu, nemožno ani jeho zbaviť povinnosti dodržiavať svoje zmluvné záväzky (najmä ak boli naformulované v súlade so zákonom).

14. Nedôvodné je aj tvrdenie žalobkyne o absencii údajov o dobe trvania zmluvy o úvere, keď je z nej zrejmé, kedy bola podpísaná, splatnosť prvej mesačnej splátky a dátum konečnej splatnosti, z ktorých údajov jednoduchým matematickým výpočtom mohla žalobkyňa dobu trvania zmluvy zistiť; navyše je v nej konštatované, že sa uzatvára na dobu určitú.

15. Pokiaľ sa žalobkyňa dovoľavala neprijateľnosti podmienok v úverovej zmluve, je potrebné konštatovať, že s ich neplatnosťou zákon nespája neplatnosť celej zmluvy o úvere, ktorej vyslovenia sa v tejto súvislosti žalobkyňa domáhala.

16. Žiadosťou o spotrebiteľský úver žalovaný preukázal, že zisťoval osobné a majetkové pomery žalobkyne, a preto nedôvodná je námietka žalobkyne, že žalovaný nezisťoval jej bonitu. Súhrnná informácia o spotrebiteľskom úvere predložená žalovaným preukazuje, že z úveru ním poskytnutom budú uhradené peňažné záväzky žalobkyne. Pokiaľ žalobkyňa o existencii úveru od J. I., W..S.. žalovaného neinformovala pri vyplňaní tlačiva, je neprijateľné, aby kládla žalovanému za vinu, že z dvoch úverov tak bola nútená uhrádzať neprimerane vysoké splátky. V tejto súvislosti bolo povinnosťou žalobkyne uviesť úplné a pravdivé informácie o svojich iných záväzkoch. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dovodil, že žalovaný skúmal bonitu žalobkyne v súlade so zákonnými požiadavkami a nezistil také hrubé porušenie tejto jeho povinnosti, ktoré by malo za následok, že úver sa považuje za bezúčinný a bez poplatkov.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).